

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1986-1987**

4 NOVEMBER 1986

Voorstel van wet tot wijziging van een aantal bepalingen van het Burgerlijk Wetboek betreffende de meerderjarigheid

(Ingediend door de heer Cerexhe)

TOELICHTING**I. Algemeenheden**

Met dit wetsvoorstel wordt een dubbel doel nastreefd : enerzijds de leeftijd van de meerderjarigheid verlagen tot twintig jaar en, anderzijds, in bepaalde omstandigheden de meerderjarigheid reeds vanaf de leeftijd van achttien jaar laten ingaan.

Er werden al vele wetsvoorstellen ingediend die de verlaging van de burgerrechtelijke meerderjarigheid op het oog hadden, namelijk :

- 1° het voorstel Colla : Gedr. St. Kamer 13-1 (1981-1982);
- 2° het voorstel Brouhon : Gedr. St. Kamer 14-1 (1981-1982);
- 3° het voorstel Van den Bossche : Gedr. St. Kamer 53-1 (1985-1986).

Ook Minister Vanderpoorten had in 1975 een wetsontwerp in die zin ingediend [Gedr. St. Senaat 673-1 (1974-1975)].

In Europa varieert de leeftijd waarop men burgerrechtelijk meerderjarig wordt van land tot land : 18 jaar in Frankrijk, de Bondsrepubliek Duitsland, Groot-Brittannië, Denemarken, Italië, Spanje, het Groot-Hertogdom Luxemburg,

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1986-1987**

4 NOVEMBRE 1986

Proposition de loi modifiant certaines dispositions du Code civil relatives à la majorité

(Déposée par M. Cerexhe)

DEVELOPPEMENTS**I. Generalités**

L'objectif de la présente proposition est double : il s'agit d'une part d'abaisser l'âge de la majorité à vingt ans, d'autre part de permettre dans certaines conditions l'acquisition de la majorité dès l'âge de dix-huit ans.

De nombreuses propositions de loi ont déjà tenté d'abaisser la majorité civile, notamment :

- 1° la proposition Colla : Doc. Chambre 13-1 (1981-1982);
- 2° la proposition Brouhon : Doc. Chambre 14-1 (1981-1982);
- 3° la proposition Van den Bossche : Doc. Chambre 53-1 (1985-1986).

Le Ministre Vanderpoorten avait également déposé un projet de loi en ce sens en 1975 [Doc. Sénat 673-1 (1974-1975)].

Dans les pays européens l'âge de la majorité civile varie : il est de 18 ans en France, en République fédérale d'Allemagne, en Grande-Bretagne, au Danemark, en Italie, en Espagne, au Luxembourg, en Norvège, en Suède, en Finlande

Noorwegen, Zweden, Finland en Portugal; 19 jaar in Oostenrijk; 20 jaar in Zwitserland, IJsland en Liechtenstein; in Nederland is die leeftijd nog altijd 21 jaar.

In België worden aan een persoon van minder dan eenentwintig jaar in een hele reeks gevallen bepaalde rechten toegekend of bepaalde verplichtingen opgelegd :

1^e vanaf achttien jaar is men kiesgerechtigd;

2^e krachtens de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming kan men strafrechtelijk verantwoordelijk worden gesteld vanaf achttien jaar en in bepaalde gevallen zelfs vanaf zestien jaar (artikel 36bis);

3^e een minderjarige van achttien jaar kan alleen een arbeidsovereenkomst sluiten en opzeggen (artikel 43 van de wet van 3 juli 1978);

4^e de wet van 28 juni 1984 heeft de leeftijd voor bepaalde gevolgen van de nationaliteit op achttien jaar vastgesteld;

5^e een minderjarige kan, zelfs zonder machtiging, vóór de leeftijd van achttien jaar een bankrekening openen voor het storten en het opvragen van geld dat afkomstig is van zijn salaris (wetten van 30 april 1958, 16 maart 1964 en 4 juli 1985).

De leeftijd van achttien jaar is dus in een aantal gevallen aanvaard, maar de toekenning van de volledige meerderjarigheid op die leeftijd is een ander probleem. Het komt ons voor dat een soepel systeem moet worden ingevoerd waarin rekening wordt gehouden met uiteenlopende persoonlijke situaties. Ons voorstel strekt dan ook om de leeftijd van de meerderjarigheid van éénentwintig tot twintig jaar te verlagen en tevens de mogelijkheid open te laten van een vervroegde meerderjarigheid op achttien jaar.

Gekozen werd voor de leeftijd van twintig jaar omdat het de gemiddelde leeftijd is waarop de jongeren op autonome wijze hun intrede doen in het maatschappelijk leven. Indien in bepaalde gevallen die leeftijdsgrafs te hoog blijkt te zijn, kan een jongere, rekening houdend met bijzondere omstandigheden, vanaf achttien jaar meerderjarig worden verklaard.

**

De maatschappelijke evolutie en de sociaal-economische vooruitgang maken een werkelijke onafhankelijkheid van de jongeren vóór de leeftijd van twintig jaar soms onontbeerlijk; in vele gevallen reiken de gevolgen van de ontvoogding klaarlijks niet ver genoeg.

In ons personenrecht werd al te lang uitgegaan van een overdreven eenvormig uitgangspunt en werd onvoldoende rekening gehouden met de sociale, beroeps- en familiale situatie van elk individu afzonderlijk.

Een al te intellectuele of al te juridische benadering van de staat der personen en in het bijzonder van hun handelingsbekwaamheid, is uit den boze. Handelingsbekwaam zijn betekent in volle verantwoordelijkheid een rechtshandeling, als uitdrukking van een volkomen bewuste wil, kunnen verrichten.

et au Portugal; de 19 ans en Autriche, de 20 ans en Suisse, en Islande et au Liechtenstein; il est toujours de 21 ans aux Pays-Bas.

En Belgique, dans tout une série de cas la personne âgée de moins de vingt et un ans se voit reconnaître l'aptitude à exercer certains droit ou à être tenue à certaines obligations :

1e dès dix-huit ans, on est électeur;

2e la responsabilité pénale peut être engagée dès l'âge de dix-huit ans (loi du 8 avril 1965 sur la protection de la jeunesse) et dans certains cas dès l'âge de seize ans (article 36bis);

3e le mineur âgé de dix-huit ans peut conclure et résilier seul un contrat de travail (article 43 de la loi du 3 juillet 1978);

4e la loi du 28 juin 1984 a retenu l'âge de dix-huit ans en ce qui concerne certains effets de la nationalité;

5e un mineur peut ouvrir un compte en banque avant dix-huit ans même sans autorisation si c'est pour faire verser et en retirer les sommes d'argent provenant de son salaire (lois des 30 avril 1958, 16 mars 1964 et 4 juillet 1985).

Si l'âge de dix-huit ans a été retenu dans certains cas, le problème de l'accession à une majorité plénière est différent. Il est apparu qu'il fallait mettre en place un système souple qui tienne compte des différenciations personnelles. Telle est la portée de la présente proposition, qui ramène l'âge de la majorité de vingt et un ans à vingt ans, mais qui permet une majorité anticipée dès l'âge de dix-huit ans.

L'âge de vingt ans a été retenu parce qu'il semble que c'est l'âge moyen où les jeunes s'insèrent de manière autonome dans la vie sociale et que si, dans certains cas, compte tenu de circonstances particulières, cet âge est trop élevé, on peut rendre quelqu'un majeur à partir de dix-huit ans.

**

L'évolution de la société, le progrès socio-économique rendent parfois indispensable une réelle indépendance des jeunes avant l'âge de vingt ans et les effets de l'émancipation ne semblent pas être suffisants dans de nombreux cas.

D'ailleurs, dans la matière des personnes, notre droit a eu pendant trop longtemps une approche exagérément uniforme, méconnaissant les situations individuelles résultant des conditions sociales, professionnelles, familiales.

On ne peut avoir de l'état des personnes et notamment de la capacité une vue trop intellectuelle ou trop juridique. Etre capable, c'est être à même de poser de manière responsable un acte juridique, expression d'une volonté parfaitement consciente.

Sommigen zijn daartoe bekwaam vóór de hier voorgestelde gemiddelde leeftijd van twintig jaar. Indien nodig, moeten zij dan ook vóór die leeftijd, maar ten vroegste op hun achttien jaar, meerderjarig kunnen worden verklaard.

**

De mogelijkheid van een vervroegde meerderjarigheid houdt in dat het stelsel van de ontvoogding wordt opgeheven.

Het heeft weinig zin dat stelsel te behouden aangezien het risico bestaat dat door een nodeloze vermenigvuldiging van de ontvooggingsstelsels het geheel te ingewikkeld wordt. De gerechtelijke ontvoogding heeft trouwens opgehouden te bestaan toen in landen als Italië, het Groot-Hertogdom Luxemburg en Portugal de meerderjarigheid van eenentwintig tot achttien jaar werd verlaagd.

**

Een vereenvoudigde vorm van ontvoogding blijft nochtans behouden voor het uitzonderlijk geval van echtgenoten, gehuwd vóór de leeftijd van achttien jaar (1). Het leek voorbarig om hun in dat geval de burgerrechtelijke meerderjarigheid toe te kennen.

Wij stellen dus een tussenliggend en, vergeleken met het huidig systeem, vereenvoudigd stelsel van ontvoogding voor waarbij het aan de jeugdrechtbank toekomt een curator aan te wijzen die over de belangen van de minderjarige echtgenoot of echtgenoten moet waken. Wat zijn persoon betreft, zal de ontvoogde minderjarige volledig handelingsbekwaam zijn, zoals thans ook het geval is. Wat echter zijn goederen betreft, moet hij voor de zogenaamde daden van beschikking door een curator worden bijgestaan. Die bijstand houdt in dat de curator persoonlijk zijn medewerking verleent, of althans een bijzondere toestemming geeft.

**

Tegen dit stelsel van meerderjarigheid op verzoek kan ongetwijfeld worden aangevoerd dat het tot rechtsonzekerheid voor derden kan leiden. Dat is juist; maar aan dat bezwaar kan worden tegemoet gekomen door te bepalen dat, zoals in het geval van de verlengde minderjarigheid, de beslissing waarbij aan de minderjarige het statuut van meerderjarige wordt toegekend, vermeld zal worden in het bevolkingsregister en op de identiteitskaart van de betrokene. Op de strook die aan de nieuwe identiteitskaarten is gehecht, is er ruimte vrijgehouden voor het vermelden van de verlengde minderjarigheid. Deze ruimte zou ook gebruikt kunnen worden voor het vermelden van de vervroegde

Certains ont cette capacité avant l'âge moyen retenu de vingt ans. Il faut dès lors, si cela est nécessaire, leur permettre d'accéder à la majorité avant cet âge, au plus tôt cependant à l'âge de dix-huit ans.

**

Cette possibilité d'une majorité anticipée implique un abandon du régime de l'émanicipation.

En effet, il est apparu peu opportun de maintenir cette institution au risque de créer un système trop complexe en multipliant inutilement les régimes de capacité. D'ailleurs, l'émanicipation judiciaire a disparu au moment où l'âge de la majorité a été abaissé de vingt et un à dix-huit ans dans des pays tels que l'Italie, le Grand-Duché de Luxembourg et le Portugal.

**

Une forme simplifiée de l'émanicipation a cependant été maintenue pour le cas exceptionnel d'époux mariés avant dix-huit ans (1). Dans ce cas, en effet, il a paru prématué de reconnaître aux conjoints la majorité civile.

On a donc maintenu un système intermédiaire d'émanicipation, simplifiée par rapport au système actuel : c'est le tribunal de la jeunesse qui devra désigner un curateur chargé de veiller aux intérêts du ou des époux mineurs. Comme en l'état actuel, le mineur émancipé sera pleinement capable sur le plan personnel; par contre, sur le plan patrimonial, il sera assisté d'un curateur pour les actes qualifiés de disposition, assistance qui devrait impliquer sinon une coopération personnelle du curateur, au moins une autorisation spéciale.

**

On peut sans doute objecter à ce système de la majorité à la demande des risques d'insécurité juridique pour les tiers. C'est vrai, mais il y a moyen de rencontrer cette objection en prévoyant comme en matière de minorité prolongée que les décisions accordant aux mineurs le statut de majeurs seront mentionnées dans les registres de population et que mention en sera faite sur la carte d'identité de la personne qui en bénéficiera. La vignette annexée à la nouvelle carte d'identité prévoit un emplacement pour la minorité prolongée. Cet emplacement pourrait être utilisé pour la majorité anticipée. D'ailleurs, en vertu du système proposé, tout qui a moins de vingt ans est présumé incapable à l'égard des

(1) Dit voorstel houdt rekening met het wetsvoorstel van Mevr. Herman-Michielsens waarin, behoudens afwijkingen, de huwbare leeftijd voor jongens zowel als voor meisjes op achttien jaar wordt vastgesteld.

(1) La présente proposition tient compte d'une autre proposition déposée par Mme Herman-Michielsens, qui fixe l'âge du mariage pour les garçons comme pour les filles à dix-huit ans, sauf dérogation.

meerderjarigheid. Overigens wordt in dit voorstel ervan uitgegaan dat een ieder beneden de twintig jaar geacht wordt onbekwaam te zijn ten anzien van derden. Wie beweert meerderjarig te zijn, dient daarvan het bewijs te leveren.

II. Commentaar bij de artikelen

Artikel 2

Wanneer bij een huwelijk een van de echtgenoten of beiden jonger zijn dan achttien jaar, leek het niet verstandig als regel te stellen dat het statuut van meerderjarige automatisch wordt verworven. Er is derhalve geopteerd voor het behoud van het huidig systeem van ontvoogding door huwelijk.

Nochtans is gebleken dat de curatele, uitgeoefend door de echtgenoot, niet de meeste geëigende oplossing is. Wanneer een van de echtgenoten of beiden minderjarig zijn, is het normaler dat de curator wordt aangewezen door de jeugdrechtbank; dat kan de echtgenoot van de minderjarige zijn, vooropgezet dat deze zelf meerderjarig is.

Wanneer een van de echtgenoten achttien jaar oud is en de andere jonger dan achttien jaar, komt men in een gemengd systeem terecht: de ene echtgenoot zal meerderjarig zijn en de andere een ontvoogde minderjarige voor wie een curator is aangesteld.

Artikel 3

Artikel 3 maakt het voor de minderjarige, voor zijn ouders of voor een van hen mogelijk zich tot de jeugdrechtbank te wenden om een verklaring van vervroegde meerderjarigheid te verkrijgen. Het leek niet gewenst dit recht tot andere personen uit te breiden, aangezien de minderjarige zo'n verzoek alleen kan indienen.

De jeugdrechtbank kan elke persoon oproepen die haar inlichtingen kan verschaffen, maar zij is verplicht de minderjarige op te roepen telkens als iemand anders het verzoek heeft ingediend. De jeugdrechter kan immers de gewettigde vrees koesteren dat ouders zich op die manier van hun verantwoordelijkheid voor hun kind willen ontdoen, ook al is dit klaarblijkelijk nog niet bij machte zijn persoon en zijn goederen op behoorlijke wijze te beheren.

Artikel 4

Wanneer een minderjarige die de volle leeftijd van achttien jaar bereikt heeft, een zo belangrijke overeenkomst als een huwelijk sluit, geeft hij door die verbintenis blijk van zijn bekwaamheid en toont hij op afdoende wijze aan dat hij de noodzakelijke voorwaarden in zich verenigt om de meerderjarigheid te verwerven.

Het is dan ook volkomen logisch te bepalen dat minderjarigen van minstens achttien jaar door het huwelijk van rechtswege de meerderjarigheid verwerven.

tiers; s'il prétend qu'il est majeur, il doit en apporter la preuve.

II. Commentaire des articles

Article 2

Dans le cas de mariage, si l'un ou les deux conjoints ont moins de dix-huit ans, il n'a pas semblé sage de poser comme règle qu'il y aurait acquisition automatique du statut de majeur. On a donc maintenu le système actuel de l'émancipation par mariage.

Toutefois, il est apparu que la curatelle du conjoint n'était pas la solution la plus adéquate. Lorsqu'un des conjoints ou les deux sont mineurs, il est plus normal que le curateur soit désigné par le tribunal de la jeunesse, lequel pourra éventuellement désigner comme curateur le conjoint du mineur, à condition qu'il soit majeur.

Si l'un des conjoints est âgé de dix-huit ans et l'autre de moins de dix-huit ans, on aura donc un système mixte : l'un sera majeur et l'autre mineur émancipé pourvu d'un curateur.

Article 3

L'article 3 permet au mineur, à ses parents ou à l'un d'eux de s'adresser au tribunal de la jeunesse pour obtenir une déclaration anticipée de majorité. On n'a pas cru opportun de reconnaître ce droit à d'autres personnes, étant donné que le mineur peut seul introduire une telle demande.

Si le tribunal de la jeunesse peut convoquer toute personne susceptible de l'éclairer, il doit convoquer le mineur toutes les fois où ce n'est pas lui qui a introduit la requête. En effet, en ce cas, le juge de la jeunesse pourrait avoir des craintes légitimes de voir des parents se décharger par ce moyen de leurs responsabilités vis-à-vis d'un enfant, alors que manifestement celui-ci n'est pas encore capable de mener à bien la gestion de sa personne et de ses biens.

Article 4

Si un mineur âgé de dix-huit ans accomplis contracte un acte aussi important que le mariage, cet engagement constitue une preuve de son aptitude et une assurance suffisante qu'il réunit les conditions nécessaires pour obtenir sa majorité.

En conséquence, il est logique de prévoir que le mariage entraîne la majorité de plein droit pour les mineurs âgés de plus de dix-huit ans.

Artikel 5

Het is noodzakelijk een reeks teksten te wijzigen ten einde ze met dit wetsvoorstel in overeenstemming te brengen.

**

VOORSTEL VAN WET**ARTIKEL 1**

Artikel 388 van het Burgerlijk Wetboek wordt vervangen als volgt :

« De minderjarige is de persoon van het mannelijke of vrouwelijke geslacht die de volle leeftijd van twintig jaar of, bij toepassing van artikel 488bis en 488ter, de volle leeftijd van achttien jaar nog niet bereikt heeft. »

ART. 2

Artikel 476 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt :

« Indien personen die jonger zijn dan achttien jaar, overeenkomstig artikel 145 van het Burgerlijk Wetboek toestemming hebben gekregen om een huwelijk aan te gaan, zijn zij van rechtswege ontvoogd.

Aan de ontvoogde echtgenoot of echtgenoten wordt door de jeugdrechtbank een curator toegevoegd, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van enige belanghebbende.

De minderjarige mag geen enkele daad van beschikking verrichten zonder de bijstand van zijn curator. Voor de overige handelingen wordt hij met een meerderjarige gelijkgesteld. »

ART. 3

In hoofdstuk I van Titel XI van hetzelfde Wetboek wordt een artikel 488bis ingevoegd, luidende :

« De minderjarige die de volle leeftijd van achttien jaar heeft bereikt, kan bij beslissing van de jeugdrechtbank meerderjarig worden verklaard.

De aanvraag wordt bij verzoekschrift ingediend hetzij door de minderjarige, hetzij door zijn ouders, hetzij door een van hen.

De rechtbank kan elke persoon horen die haar inlichtingen kan verschaffen. Degene van de ouders die het verzoekschrift niet heeft ingediend en, in voorkomend geval, de persoon die met de bewaring van het kind is belast, moeten in elk geval vooraf worden gehoord of opgeroepen. Ingeval de

Article 5

Il est nécessaire de modifier une série de textes en vue de les adapter au contenu de la proposition actuelle.

E. CEREXHE.

**

PROPOSITION DE LOI**ARTICLE 1er**

L'article 388 du Code civil est remplacé par la disposition suivante :

« Le mineur est l'individu de l'un et de l'autre sexe qui n'a point encore l'âge de vingt ans accomplis ou l'âge de dix-huit ans accomplis en cas d'application des articles 488bis ou 488ter. »

ART. 2

L'article 476 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Si conformément à l'article 145 du Code civil, le mariage a été autorisé pour des personnes âgées de moins de dix-huit ans, celles-ci sont de plein droit émancipées.

Le ou les conjoints émancipés sont pourvus d'un curateur désigné par le tribunal de la jeunesse, soit d'office, soit sur requête de toute personne intéressée.

Le mineur ne peut faire aucun acte de disposition sans l'assistance de son curateur. Pour les autres actes, il est assimilé à un majeur. »

ART. 3

Au chapitre 1er du Titre XI du même Code, un article 488bis est ajouté, libellé comme suit :

« Le mineur ayant atteint l'âge de dix-huit ans accomplis peut être déclaré majeur par décision du tribunal de la jeunesse.

La demande est introduite par voie de requête présentée soit par le mineur, soit par ses père et mère, soit par l'un d'eux.

Le tribunal peut entendre toutes personnes susceptibles de l'éclairer. Celui des père et mère qui n'a pas présenté la requête ainsi que, le cas échéant, la personne à qui la garde de l'enfant a été confiée doivent en tout cas être préalablement entendus ou appelés. Dans le cas où la demande n'est

aanvraag niet door de minderjarige is ingediend, moet deze door de rechtbank worden gehoord, in het bijzijn van de procureur des Konings.

De beslissing tot meerderjarigverklaring van een minderjarige wordt vermeld in het bevolkingsregister. De staat van meerderjarigheid wordt vermeld op de identiteitskaart van de persoon ten aanzien van wie de maatregel is getroffen. »

ART. 4

In hoofdstuk I, Titel XI, van hetzelfde Wetboek wordt een artikel 488ter ingevoegd, luidende :

« Het huwelijk heeft van rechtswege de meerderjarigheid tot gevolg van de minderjarige die de volle leeftijd van achttien jaar bereikt heeft. »

ART. 5

In de hierna volgende artikelen worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in artikel 148, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek worden de woorden « die de volle leeftijd van eenentwintig jaren niet hebben bereikt » vervangen door de woorden « die niet meerderjarig zijn »;

2° in artikel 159 van hetzelfde Wetboek worden de woorden « vóór de volle leeftijd van eenentwintig jaren » vervangen door de woorden « vóór hun meerderjarigheid »;

3° in artikel 160 van hetzelfde Wetboek worden de woorden « zonen of dochters beneden de leeftijd van eenentwintig jaren » vervangen door de woorden « minderjarige zonen of dochters »;

4° in artikel 345, § 2, tweede lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden « de leeftijd van eenentwintig jaar heeft bereikt » vervangen door de woorden « meerderjarig is »;

5° in artikel 488 van hetzelfde Wetboek worden de woorden « eenentwintig jaren » vervangen door de woorden « twintig jaar »;

6° in artikel 72, derde lid, van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming worden de woorden « als hij eenentwintig jaar wordt » vervangen door de woorden « als hij meerderjarig wordt » en vervallen de woorden « voordat betrokkenen vijfentwintig jaar is geworden ».

ART. 6

§ 1. De artikelen 476 tot 487 van het Burgerlijk Wetboek, artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek, de artikelen 4, 5, 6, 7 en 8 van het Wetboek van Koophandel, artikel 25, eerste lid, 14°, van de gecoördineerde wetten betreffende het handelsregister worden opgeheven.

§ 2. De Koning kan, bij in Ministerraad overlegde besluiten, de tekst van de wetten die impliciet door deze wet worden gewijzigd, met deze laatste in overeenstemming brengen.

pas introduite par le mineur, celui-ci sera obligatoirement entendu par le tribunal en présence du procureur du Roi.

Les décisions déclarant un mineur majeur sont mentionnées dans les registres de population. Mention du statut de majorité est portée sur la carte d'identité de la personne en faveur de qui la mesure est prise. »

ART. 4

Au chapitre Ier du Titre XI du même Code, un article 477ter est ajouté, libellé comme suit :

« Le mineur âgé de dix-huit ans accomplis devient majeur de plein droit par le mariage. »

ART. 5

Les modifications suivantes sont apportées aux articles ci-dessous :

1° à l'article 148, alinéa 1er, du Code civil, les mots « qui n'ont pas atteint l'âge de vingt et un ans accomplis » sont remplacés par les mots « qui ne sont pas majeurs »;

2° à l'article 159 du même Code, les mots « avant l'âge de vingt et un ans révolus » sont remplacés par les mots « avant sa majorité »;

3° à l'article 160 du même Code, les mots « de vingt et un ans » sont supprimés;

4° à l'article 345, § 2, alinéa 2, du même Code, les mots « ait atteint l'âge de vingt et un ans » sont remplacés par les mots « soit majeur »;

5° à l'article 488 du même Code, les mots « vingt et un ans » sont remplacés par les mots « vingt ans »;

6° à l'article 72, alinéa 3, de la loi du 8 avril 1965 sur la protection de la jeunesse, les mots « lorsqu'il a atteint l'âge de vingt et un ans » sont remplacés par les mots « lorsqu'il est majeur » et les mots « avant que l'intéressé ait atteint l'âge de vingt-cinq ans » sont supprimés;

ART. 6

§ 1er. Sont abrogés : les articles 476 à 487 du Code civil, l'article 628, 3°, du Code judiciaire, les articles 4, 5, 6, 7 et 8 du Code de commerce, l'article 25, alinéa 1, 14°, des lois coordonnées relatives au registre du commerce.

§ 2. Le Roi peut, par arrêtés délibérés en Conseil des ministres, mettre les textes des lois qui sont implicitement modifiés par la présente loi en concordance avec celle-ci.

ART. 7*Overgangsbepaling*

De minderjarigen die vóór de inwerkingtreding van deze wet zijn ontvoogd, vallen onder de toepassing van artikel 2.

ART. 7*Disposition transitoire*

Les mineurs émancipés antérieurement à l'entrée en vigueur de la présente loi sont soumis aux dispositions de l'article 2.

E. CEREXHE.